

АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Соціально-педагогічна профілактика дитячої агресії»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 8

Загальна кількість годин – 240 год.

Семестр – 3-й

Лекції – 32 год.

Практичні, семінарські – 32 год.

Самостійна робота – 176 год.

Вид підсумкового контролю – залік.

Керівник курсу: Бамбурак Н.І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи.

Анотація дисципліни: Дисципліна є **вибірковою** складовою навчального плану.

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна профілактика дитячої агресії» сформувати у студентів знання особливостей різних форм агресивної поведінки неповнолітніх та специфіку соціально-педагогічної профілактичної роботи з ними.

Завдання курсу:

- поглиблене вивчення проблеми різних проявів агресивної поведінки неповнолітніх.
- формування умінь та навичок аналізувати різні відхилення у поведінці неповнолітніх, проектувати їх подальший особистісний та соціальний розвиток.
- навчання студентів відбирати та ефективно використовувати технології соціально-педагогічної профілактики агресивної поведінки неповнолітніх.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).
- ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
- ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
- ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
- ФК13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.
- ФК15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.
- ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти проблеми агресивної поведінки підлітків та її профілактики у закладах освіти

Тема 1. Поведінка як психологічна категорія і як якість індивіда. Відхилення у поведінці. Критерії визначення поняття.

Тема 2. Соціальна норма і соціальні відхилення. Порівняльна характеристика поведінкових феноменів.

Тема 3. Особливості прояву соціальної дезадаптації дітей та молоді в сучасний період розвитку українського суспільства.

Тема 4. Екзистенційно-гуманістичний підхід щодо агресивної поведінки.

Тема 5. Психологічні механізми агресивної поведінки.

Тема 6. Агресія як поведінкові прояви через призму соціально-когнітивної теорії.

Тема 7. Чинники агресивної поведінки особистості.

Тема 8. Гендерно-вікові аспекти агресивної поведінки особистості.

Тема 9. Психопатологічна поведінка.

Змістовий модуль 2. Технології профілактики агресивної поведінки неповнолітніх в діяльності соціального працівника

Тема 10. Технологія діагностики особистості з агресивної поведінки.

Тема 11. Психологічні умови профілактики і корекції агресивної поведінки.

Тема 12. Теоретичні та технологічні основи соціально-педагогічної роботи з групами ризику в Україні та за кордоном.

Тема 13. Психолого-педагогічна сутність соціально-педагогічної корекції агресивної поведінки.

Тема 14. Технології формування здорового способу життя як напрямок профілактичної роботи.

Рекомендована література

Базова

1. Максимова Н. Ю. Психологічна профілактика суїциду та агресивної поведінки у засуджених до довічного позбавлення волі . К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. –128 с.
2. Максимова Н. Ю. Сімейне консультування [Текст] : навчальний посібник/ Н. Ю. Максимова ; Міжрегіональна акад. упр. персоналом. – К. : Персонал, 2011. –304 с.
3. Максимова Н. Ю., Мілютіна К. Л. Соціально-психологічні аспекти проблеми насильства, – К: ВПОЛ, 2003. – 343 с.
4. Профілактика ВІЛ/СНІДу, наркоманії, алкоголізму серед учнів і студентів: Тренінгові і соціально-реабілітаційні програми; В 3 т. / За ред. В.Г.Панка, І.І.Цушка. – К.: Ніка-Центр, 2005.– Т.1. – 248 с

Допоміжна

1. Гольдштейн А., Хомик В. Тренінг умінь спілкування: як допомогти проблемним підліткам/ Пер. з англ. В. Хомика. – К.: Либідь, 2003. – 520с.
2. Догляд і підтримка дітей з ВІЛ-інфекцією: навчальний посібник для персоналу дитячих установ, батьків, опікунів, соціальних працівників та інших осіб, що доглядають за ВІЛ-інфікованими дітьми. – К.: «Кобза», 2003. – 168с.
3. Заброцький М. М. Основи вікової психології. Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 112с.
4. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України / Упоряд. Панок В.Г., Цушко І.І., Обухівська А.Г. – К.: Ніка-Центр, 2005. – 436 с.
5. Знаємо та реалізуємо свої права /Денисова О.О., Квітка Я.М., Ковганич Г.Г., Константинов С.Ф. – К.: Міленіум, 2002. – 164 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://library.iapm.edu.ua/metod/1881.pdf>
2. http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Sptp/2009_4/7.pdf
3. http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znppk_sp/2009_11/22.pdf
4. <http://uadocs.exdat.com/docs/index-208546.html>
5. <http://uadocs.exdat.com/docs/index-208546.html>
6. http://www.zippo.net.ua/index.php?page_id=522
7. http://uk.wikipedia.org/wiki/Девіантна_поведінка
8. http://in.ndu.edu.ua/news/index.php?option=com_k2&view=item&id=1202
9. <http://pedagogy.ucu.edu.ua/study/courses/social-crime-prevention-and-educational/>
10. http://alma-mater.lnpu.edu.ua/magazines/soc-ped/Soc_ped_2011_2.pdf